

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા : ઓગસ્ટ – 2010

અભ્યાસક્રમ	: CHR-01	નોંધણી નંબર	:
પાઠ્યક્રમ	: માનવ હક : સમાજ અને વિકાસ		
તારીખ	: 02-08-2010		
સમય	: 11.00 થી 02.00	કુલ ગુણ	: 70
સૂચના	: (1) જમણી બાજુના અંકો ગુણ સૂચવે છે. (2) દરેક પ્રશ્નના જવાબ આપવા ફરજિયાત છે.		

પ્રશ્ન ૧(અ)	માનવ હક માટે વિશ્વ કોગ્રેસે કરેલ કાર્યની ચર્ચા કરો.	5
(બ)	જીવન જીવવાનાં હક વિશે જણાવો.	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૧(અ)	હક સાથેની જવાબદારીઓ જણાવો.	5
(બ)	શું માનવ હકો સાર્વત્રિક છે ? તમારા સમર્થનની પ્રતિબંધ જણાવો.	5
પ્રશ્ન ૨(અ)	વ્યક્તિ માટેની આંતરરાષ્ટ્રીય ચિંતા જણાવો.	5
(બ)	આર્થિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક હક વિશે આંતરરાષ્ટ્રીય કરાર સમજાવો.	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૨(અ)	સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની ન હોય તેવી કાર્યમાં પ્રવૃત્ત સંસ્થાઓની કામગીરી વર્ણવો.	5
(બ)	માનવ અધિકારના અમલ માટેની વ્યવસ્થા જણાવો.	5
પ્રશ્ન ૩(અ)	કયો મુદ્દો કુર દ્વિધા તરીકે જણાતો થયો ?	5
(બ)	રાષ્ટ્રનું સાર્વભૌમત્વ અને માનવહક વિશે ચર્ચા કરો.	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૩(અ)	વેપારને લગતો બૌદ્ધિક મિલકતનો હક શું છે ?	5
(બ)	આંતરરાષ્ટ્રીય સર્વિશનની ખામીઓ જણાવો.	5
પ્રશ્ન ૪(અ)	માળખાકીય સમાયોજનનાં લક્ષણો જણાવો.	5
(બ)	મૂળભૂત હક અને મૂળભૂત ફરજો જણાવો.	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૪(અ)	વેપારને લગતા મૂડીરોકાણ માપ (TRIM) સમજાવો.	5
(બ)	વૈશ્વિકરણ અને વિશ્વવેપાર વિશે નોંધ લખો.	5
પ્રશ્ન ૫	ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)	30
	૧. લોકશાહીના મૂળભૂત તત્ત્વો	
	૨. શિક્ષણ વડે શ્રેષ્ઠ જીવન	
	૩. ઉરૂવે રાઉન્ડ	
	૪. બાળમજૂરી અને બાળકના હક.	

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા : ઓગસ્ટ - 2010

અભ્યાસક્રમ	: CHR	નોંધણી નંબર	:
પાઠ્યક્રમ	: માનવ અધિકાર અને ભારત (CHR-02)		
તારીખ	: 02-08-2010		
સમય	: 03.00 થી 06.00	કુલ ગુણ	: 70
સૂચના	: (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે. (2) બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપવા ફરજિયાત છે.		

પ્રશ્ન ૧(અ)	વૈદિક અને બૌદ્ધ પરંપરા વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.	5
(બ)	લોકાયત પરંપરાનાં લક્ષણો જણાવો.	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૧(અ)	સૂફી અને ભકિત પરંપરાના હિમાયતી તરીકે કબીરનું મહત્વ દર્શાવો.	5
(બ)	મુસ્લીમ સુધારાવાદી તરીકે સર સૈયદ અહમદનું સ્થાન જણાવો.	5
પ્રશ્ન ૨(અ)	‘બ્રિટિશ રાજ્ય’ પોલીસ રાજ કેમ કહેવાય છે ?	5
(બ)	માનવહકના મુદ્દે રાષ્ટ્રીય ચળવળ સમજાવો.	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૨(અ)	સંસ્થાનવાદના તબક્કાઓ વર્ણવો.	5
(બ)	લોર્ડ મેકોલેએ ભારતીય ‘ભદ્રલોક’ને માટે શું કહ્યું છે ?	5
પ્રશ્ન ૩(અ)	બંધારણમાં દર્શાવેલ માનવહક કોની રીતે અસરકારક બનાવી શકાય ?	5
(બ)	સમાનતાના અધિકાર વિષે તમારા વિચારો સ્પષ્ટ કરો.	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૩(અ)	હકની માંગણી ભારતમાં કયો પ્રથમ ક્યારે કરાઈ ?	5
(બ)	સંવિધાન સભાની માંગણી શા માટે ઉપસ્થિત થઈ ?	5
પ્રશ્ન ૪(અ)	બાળમજૂરી સંબંધી રાષ્ટ્રીય નીતિની મુખ્ય લાક્ષણિકતા જણાવો.	5
(બ)	મહિલાઓના ફરજમાં સુધારણા લાવવા માટેના સરકારના કાયદા અને નીતિઓ સમજાવો.	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૪(અ)	‘આદિજાતિ’ શબ્દની વ્યાખ્યા અને અર્થ સ્પષ્ટ કરો.	5
(બ)	તમે માનો છો કે વૃદ્ધજનો કોઈ પણ પ્રકારે સમાજમાં ફાળો આપે છે ? કઈ રીતે ?	5
પ્રશ્ન ૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે)		30
૧.	બાળમજૂરીની સમસ્યા	
૨.	ત્રાસ	
૩.	સ્ત્રીઓ સામે ઘરાઉ હિંસાનું સામુદાયીકરણ	
૪.	કાનૂની સલામતી	
૫.	લોકશાહી હક.	

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા : ઓગસ્ટ – 2010

અભ્યાસક્રમ	: CHR	નોંધણી નંબર	:
પાઠ્યક્રમ	: રોજિંદા જીવનમાં માનવ અધિકાર : આપણે શું કરી શકીએ ? (CHR-03)		
તારીખ	: 03-08-2010		
સમય	: 11.00 થી 12.30	કુલ ગુણ	: 35
સૂચના	: (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે. (2) બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપવા ફરજિયાત છે.		

પ્રશ્ન ૧(અ)	હક અને ફરજો સમજાવો.	5
(બ)	ગુનાહિત પ્રવેશ અને ગુનામાં મદદગારી ખ્યાલ સમજાવો.	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૧(અ)	વ્યથા અને મહાવ્યથાનો અર્થ સમજાવો.	5
(બ)	કર્મચારી રાજ્ય વીમા યોજના અધિનિયમ 1948 ની મુખ્ય જોગવાઈઓ જણાવો.	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૨(અ)	દહેજ મૃત્યુનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.	5
(બ)	જાતીય સતામણી એટલે શું ?	5
અથવા		
પ્રશ્ન ૨(અ)	ગ્રાહક સુરક્ષા અધિનિયમ 1986 મુજબના ગ્રાહકોના હકો જણાવો.	5
(બ)	ગેરવાજબી વેપારી રાજ્ય સમ	5
પ્રશ્ન ૩	ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે જેવું)	15
૧.	દહેજ	
૨.	વૃદ્ધ વ્યક્તિઓના હકો	
૩.	ખ્રિસ્તીધારા હેઠળ બાળકનો કબજો	
૪.	મુસ્લિમ કાયદા અન્વયે મહર.	
